

ORADEA-MARE (NAGYVARAD)
1 Febr. st. v.
Dumineca 13 Febr. st. n.

Va esi joi'a si duminică.
Redactiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 10.

ANUL XVII.
1881.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe ¹/₂ de an 5 fl.; pe ¹/₄
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru Român'a 2 galbeni.

Carol Parnell.

Semne rele din Englitera. Rele pentru ea, bune pentru civilizațiune. Coloniile ei se rescôla un'a dupa alt'a, ier dîns'a nicairi nu e capabila sê-si restabileze domnirea. Zulușii, afghanii, boerii, — din ce în ce tot mai reii.

Și ca pericolul sê-si atinga culmea, ieta și tulburările din Irlanda. Despotică impilare seculara a produs fructele sale, și strigatul de durere al poporului ingenunchiat a isbucnit.

Tôte aceste semne arêta, că civilizațiunea are sê se aștepte la un triumf nou, că despotismul lancedit va îndurâ o lovitura de mult meritata, că — ceea ce se petrece acuma pe teritorul Engliterii — este începutul sfêrșitului.

Și este bine așa. De ce acest soiu negustoresc sê mai domnesca asupra unor colonii nerudite, cari tocmai așa sînt create pentru libertate ca îngâmfatul fiu al Albionului? De ce nefericit'a Irlanda sê mai gêma sub jugul despotic, ce-l pórta cu rabadare de secolii?

Civilizațiunea pretinde ca tôte popórele sê fia libere, și tocmai Engliter'a, așa numit'a campiona a libertății, sê țina cele mai multe popóre în sclavia!?

Nicairi inse dóra despotismul ei nu este atât de complit ca și în Irlanda. Și nicairi antipati'a lunei civilizate nu condamna în așa măsura politic'a Engliterii, ca tocmai în cestiunea acêsta.

Cetitorii nostri cunosc cestiunea agraria din Irlanda, căci cătra finea anului trecut amu dat istoricul ei; deci este de prisos s'ó descriem.

iérasii. Adugem numai atâta, că aceea ia din ce în ce un caracter mai acut. Guvernul, în marea sa înțelepciune, a facut proces conducatorului ligei, dar curtea cu jurati l'a achitat, și el, Parnell, a parasit sal'a aplaudat de tóta poporațiunea.

Lupt'a acêst'a s'a transplantat și în parlamentul

Carol Parnell.

„Marei” Britanii, și — închide-ți ochii lume civilisată! — deputații din Irlanda, 37 la număr, au fost scoși cu sil'a din parlament.

Se 'ntelege de sine, că unde se petrec astfel de scene, acolo spiritele sânt foarte iritate, și prin urmare erumperea revoluțiunii atërna numai dela o mica schinteia.

Carol Parnell, capul ligei agrarie din Irlanda, este un barbat de 35 ani; face parte din parlamentul engles; are moșii frumoșe, și tocmai averea i dă putere și autoritate în activitatea sa.

I. H.

I é r n ' a.

É un arbor plin de flori
S'așeau croncanitori
Corbi cu pene 'ntunecóse
Si cu glasuri uricóse.

„Corbilor, nu croncaniți!
I é r n ' a á n c a n ' o v e s t i ț i !
Nu vedeți și voi, c'afara,
Anca-i dulce primavéra?

Nu vedeți și voi ca mine
Dile lungi și nopți senine?
Si tot câmpul înflorit?
Chiar nici tómn'a n'a venit'.

Corbii când s'au redicat,
Arborul l'au scáturat;
De pe dânsul ce cadea
Frunde gabine érá.

Si pe dealuri și pe văi,
Unde 'ntorc eu ochii mei,
Nici o frunđa, nici o flóre,
Numai ghiața și ninsóre.

Ce vedeam, ce mi-a parut,
E de mult, de mult trecut,
Numai în inim'a mea
Primavéra tot érá.

Dar acum a încetat,
Visul dulce, încântat,
Si e i é r n a , i é r n a g r e a ,
I é r n a , și 'n inim'a mea.

Matilda Poni.

P é t r ' a D o c h i e i .

— Noveleta. —

(Urmare.)

Și atunci priviá Dochia în ochii lui cei frumoși, și într'acei ochi așa de amagitor ridea ceva ce n'a mai veđut ea în lumea asta — pecatul.

— Nu voi merge cu tine, — se întariá Dochia, — că tu mi-i duce într'alta țera, în țera cu domni, în case cu dómne; și acolo n'or fi codri cu frunđa, stânci cu isvóre și turme de oi.

— Te-oiu duce, Dochia, unde toti vor fi servitori, numai tu vei fi dómna. Te-oiu duce în palat cu covóra, cu pareti de oglinđi, pe cari numai tu vei calcá, în cari numai tu te vei cautá. Piclórele tale vor calcá

pe sirma de aur, perul teu il vei peptená în oglinđi de aur, te vei spelá în spuma de vin, și 'n lapte dulce te vei scaldá. Cei ce-mi servesc mie, vor servi ție; cei ce se închina mie, și se vor închiná ție, că tu vei fi dragostea mea.

Asá đicea acel fecótor de domnu. Și flacar'a acea amagitóre — pecatul, tot acolo ridea, în ochii acei frumoși.

Și Dochia vedea flacar'a acea amagitóre, și cugetá că asá e amorul.

Și s'a îmbracat în haine de serbatoré, și — s'a dus.

Nici ea nu sciea cum și unde. A mers ca fluturul dupa lumina.

S'a dus ca și flórea dupa rađa, dupa o rađa farmecatóre ce stralucia în doi ochi frumoși.

Fluturul alérđa dupa lumina și nu scie, că aceea e perirea lui; fetele alérđa dupa ochi frumoși, cauta ferire și-și afla perirea.

Dochia a mers. Érá farmecata și mergea orbiș; mergea pe pamént, dar ea se simția că sbóra, se simția că sbóra pe aripi într'o lume ce nu o a mai veđut în veci.

Mai jos spre țera, în mijlocul codrului, pe un vèrv de dél statea o cetățuia încungíurata cu ziduri 'nalte și cu porți batute cu fer.

Cetetea érá pustia, nu ședea acolo om paméntean; dar grigi'a ce se vedea pe ea, paretii, decorațiile grigite din an în an, apoi o carare batuta, ce ducea la una din porțile cetății — aretau că acel edificiu cu patru turnulețe în patru cornuri — nu e asá de pustiu precum se vede.

Érá un edificiu de lucș, de petrecere și de îmbuibare penlru un puternic domn dela țera.

Aici a ajuns Dochia, frumós'a pastorita, s'é fia đina, dómna, fêta frumósá.

Acuma vedeai arare fereștile castelului deschise, și pe ferésta încotind o fêta frumósá ca o icóna.

Piclórele ei calcau pe covóre de metasa, perul și-l peptená în oglinda de aur, bea apa cu zahar, mánca bóbe dulci ca paserile, și se spelá cu spuna de vin.

— Ce mai dorești tu scump'a mea đina? — o întrebá domnul castelului în điu'a prima.

— Acasa am avut o icóna pe parete la capetáiul patului, o icóna sânta din lemn de tisa, icón'a Precestei — un'a ca aceea ími ada mie, — đise Dochia.

În trei đile a avut pe parete icón'a sânta, icón'a Precestei, mai frumósá decât cea de acasa.

Mai frumósá, dar mai severá.

Ícón'a a sosit în trei đile, dar în trei đile a mai privit în ochii cei frumoși. Și de cum a privit în ochii acei frumoși, în fața Precestei nu a mai privit.

Asá fața severá avea icón'a aceea!...

II.

Sermanul pastor a remas pe munți, cu dragostea lui și cu gelea lui.

Și una din dóue i-ar fi fost destul.

A cutrierat munții, a strabatut codrii, dar de Dochia cea frumósá n'a mai dat.

A eșit din munți, s'a coborit jos la țera; dar de Dochia nu a auđit.

A cautat stâncele, ponórele și peșterile pe unde se țin balaurii; dar de urm'a ei n'a dat în veci.

Și s'a întors iéra la turnulița sa în munte.

Și și-a luat fluerița la mâna, gelea la ánima, și a cântat și a plâns necurmat.

Cát erau codri, cât erau culmii, numai de gelea lui rescântau. Pe unde trecea el cu fluerul, cu doin'a și cu dorul lui, trecea gelea dupa el ca un plâns al munților.

Vai de cel ce nu-și uita dragostea! Dragostea neuitată e vermele animei. Un verme ce-l nutrești cu sânge. Cu cât te rîde mai tare, cu atât îl nutrești mai bine; și cu cât îl nutrești mai bine, cu atîta crește mai mare.

Pentru bine, reu.

Într'un târziu îți face apoi un bine: te pune la pămînt și scapi de el.

Pastoriul n'a mai putut uita pe Dochia, căci dragostea adevărată nu uita, și geala nu se mai curmă.

Îl vedea nîoțtea la luna, pe cele vîruri de stînci, și dicea cu fluierul, dicea cît resunau munții.

Dar ce s'î faci? Omul se dă sorții.

Pastoriul s'a însurat.

Și i-a dat Dumneșu o nevêsta buna ca pânea cea albă; și i-a dat Dșeu un fecioraș cu perul de aur ca un pușor.

Lumea credea, că el e fericit; dar el n'a putut uita geala lui. Vermele eră la ânima și nu dormia.

Într'o primavêra frumoșă fu îngropat sermanul naîntea casei, aprîpe de staul sub un fag frumos.

Ce a avut și le-a lasat sermanei soții: term'a lui și geala lui.

Fluerul și l'a ars, s'î nu mai dica nimenea cu el. Ca și cînd durerea nu și-ar află doin'a ei, și fluierul care s'î o cînte.

Și geala eredită eră gele beșrâna și pașita. Ea scieă cum mîre omul de gele.

Și 'n scurt timp a apus și nevêst'a lînga soșul ei colé sub fag.

Și a remas copilul mic, pe brașele mamei beșrâne.

Hei, bun strat e sufletul unui orfan pentru florile cele galbene a durerii!

Copilul a crescut ca din poveste. Și mama-sa i-a dat în mîna beșul tatîne-seu, traiș'a cea cu ținte, amnariul și cremenea tatîne-seu, și a mers în munte la oi.

(Va urmă.)

V. R. Buticescu.

Ceriu stelos.

— Fragment astronomic. —

(Urmare.)

Drumul de lapte împarșesce bolt'a ceriului în părți inegale — cracindu-se în apropierea Lebedei cuprinde în sine pe *Scorpion*.

Deci, noi nu ne aflăm în lunc'a Drumului de lapte nici în centrul cercului seu, ci pămîntul nostru roteșce afara de cercul acêsta — și adeva, în punctul ecuinotial — autumnal aprîpe de semnul *Scorpionului*.

*

Drumul de lapte fîrte de vreme se radica în lun'a lui novembre dela resaritul de nord-ost pâna la apus unde aflăm *Lebed'a*, *Vulturul* și *Antinous*. Resaritul este acuma înfrumșetă de *Cassiopeja*, *Perseus* și *Aurig'a* și mai jos se jîca *Gemenii* și *Castor* și *Pol-lux*. În afundimea dela amêqadi luceșce *Fomahand* în *Pescele* de sud; peste acêst'a resar și stelele *Udatoriului* și de ele tot mai sus vedem și *Pegasul* sarind.

La amêqadi domnesce acuma *Andromeda* și sub ea *Berbecel*; la drêpt'a acêstui apare *Chitul* cu stramutătorea *Mir'a*.

La stîng'a se radica *Taurul* cu *Aldebaran*, apoi *Jiadele* și *Pleadele* s'eu *Cloti'a* cu puii. De asupra de *Taur* resare și *Orion* care în lun'a lui maiu nu ni s'a aretat.

Sus, la apus schinteieșza *Vega* în semnul *Lirei*, și

din jos de ea sta *Ophiuchus* mai se apuna. Mai departe de nord se apropia *Ercule*, *Corôn'a* și *Bootes*.

Tôte corpurile acêste celeștice poșed ordine eterna, și ori ce fel de corp greu nu esista fîra un punct de gravitașune prin care tôte sînt într'o sistema susșinite. Anticitatea egiptêna credea, că stelele acêste ficșe sînt numai niște cunie de diamant batute pe bîlt'a unei grufte. Vedi bine, așă visau beșrânii evului vechiu, — dar lumea mai nîoua s'a deșteptat din somnul fantasiei deșă!

Înainte cu 150 de ani, cînd *Halley* a asemenat observașunile sale de stele ficșe, cu ale astronomului antic *Ipparchu*, el află, că stelele înainte cu 2000 de ani staeau în alt punct pe ceriu.

Spre cercarea adevêrului acêstui — s'a facut de atunce în cîce mai multe asemenări în privinș'a acêsta — și rezultatul a remâneat tot acela.

Moștiunea stelelor ficșe e fîrte marginita, dara e constanta și de comun e de 8 secunde, seu de 2 sec., ma chiar și de $\frac{1}{10}$ de secunda într'un an. Și apoi *Arc-turus* din semnul *Lebedei* s'a mutat în decurs de 2000 de ani cu șese lașimi de o luna plina. Pentru caus'a de moștiune a stelelor ficșe sînt dîue opinii. S'eu stelele acêste se mișca în spașul lor — s'eu dîra numai Sîrele cu Planetele și trabantii sei roteșce și rotașiunea acêst'a causêza o stramutare inana a stelelor ficșe. Deca casul prim conșine numai cîțva adevêr, atunce noi vom putê tôte stelele ficșe în ori și care direcșione pe ceriu rotind se le vedem; iêra în casul ultim espri-mat trebue ca tôte stelele s'î se apropie de un punct anumit. Observașiunea nu documentêza nici un'a, nici alt'a, ma nici egalitatea direcșionii. Deci, acuma ne mai remâne comun'a moștiune de Sîre și de Stele ficșe de a o susșine pentru esplicarea stramutării locurilor de stele. Acuma trebue se esista o lege naturala care le domnesce pe tôte, începînd din afundimea pămîntului — strapunge adâncimea ceriului spre dominare! — și așă tôte stelele ficșe se țin de o sistema mare, rotind pe dupa un punct comun al gravitașionii.

Și evul trecut fiind sedus în cîțva de fantasi'a antica, nu-si putea inchipuî atare ordine fîra un Sîre, ce sta în loc. Unii cautau un Sîre central, ca s'î lumineze în mijloc universului.

Alții îl și aflaseră deșă în stêu'a lui *Sirius* pentru că acêsta luceșce mai înfocat și pentru că stêu'a acêsta sta în partea cea mai întunecata de ceriu, așă dara, departe de Drumul de lapte.

Astronomii se puseră numai de cîț și mesurara mas'a și marimea lui.

Sirius, cari i și aflara diametrul cu 10,000 de ori mai mare de cîț diametrul drumului de pămînt.

Vedi bine, monștruositatea unei stele âncă nu o face de Dîmn'a universului!

Și apoi, unde vom putea noi află punctul de gravitașiune a stelelor ficșe ce stau pe Drumul de lapte? Chiar în cuibariul *Clotei*, s'eu alt cum în grup'a *Plejadelor*!

Maedler ênsusi a aflat acêst'a. Deci, stêu'a cea mai luminătore din grup'a *Plejadelor* — *Alcyone* este sîrele central din univers!

Centralismul acêst'a nu e prin marimea lui *Alcyone* susșinit, ci o idee este de dupa care roteșce lumea totala. Nu puterea unui corpu celeștic susșine pe celalalt, ci voinș'a tuturoră este concentrata în punctul central a esistinșelor din natura! În centrul universului sta *Clota* cu puii sei de aur.

Cine se încumeta de a mesurâ distanș'a dela Sîrele nostru pâna la Sîrele central, *Alcyone* numita? Astronomul!

(Finea va urmă.)

A. S. Simonescu.

S A L O N

Calindarul septemănei.

Ziua sept.	Numele sântilor și serbatorile.		Sorele resare	Sorele apune
	st. v.	st. n.		
Dumineca	1 13	S. Muc. Trifon.	6 1	4 59
Luni	2 14	(†) <i>Intemp. Domn.</i>	6 59	5 1
Marti	3 15	S. și drept. Simeon.	6 57	5 3
Mercuri	4 16	Parintele Isidor.	6 56	5 4
Joi	5 17	Mucenița Agatia.	6 54	5 6
Vineri	6 18	Cuv. P. Vucol ep.	6 52	5 8
Sâmbeta	7 19	Parintele Partenie.	6 50	5 10

Despre eticheta.

— Scrisoarea matusii către nepoța-sa. —

I.

Cum să aranjăm o mēsa.

Îmi scrii, scump'a mea, că vrei să dai o mēsa și esti în mare perplesitate, ca nu cumva în unele privințe să greșesci în contra etichetei. Ai crescut în pension, mam'a-ti a murit de timpuriu, și astfel n'a fost cine să te învețe.

Te voiu iniția eu dara în acest labirint întortocat. Îți voiu da unele povețe, unele și de acele, pe cari și tu le cunosci; dar este mai bine a ții-le repeți, decât să trec ceva cu vederea.

Invitările la mese mari se tramit cu 12—15 zile înainte de timpul ficsat. Acest interval, menit pentru pregătirea toaletelor, indica îndata caracterul convenirii, că adeca aceea va fi serbatorēscă. De aceea ar fi foarte nepotrivit, de cumva pentru niște mese de caracter familiar invitările s'aru tramite cu atâte zile mai de graba.

Invitările, al căror format are să fie cam de două ori așa de mare ca și o charta de visita, trebuie să sune astfel: „Dl și dn'a X. invita pe dl și dn'a Y. să-i onoreze la mēsa în (datul) la (or'a).” Dēca invitarea se face la serata, și dupa cina are să urmeze dant, de desupt se mai adauge observațiunea: „în fine dant”.

Invitații trebuie să răspunda dēca primesc sēu refusa invitarea, căci locurile de cari dispunem la o mēsa, sânt ficsate, și trebuie să lasăm stapănei dreptul să pōta invitā pe alții, de cumva voiesce.

În ziua convenirii stapăn'a casei esaminēza pregătirile facute, apoi îmbraca o toaleta cu gust, dar mai puțin luesuōsa decât dēca dēns'a ar merge la cineva. În asta privința principiul ni spune, că nu este permis să întunecăm pe oșpeții noștri, ci noi trebuie să ne retragem. Apoi, înainte de or'a ficsata, ea se așēda într' un salon bine încaldit, și (dēca e sēra) bine iluminat. În antișambra trebuie să stea un servitor, carele ia mantēu'a fia-cărui oșpe, și conduce pe toti în salon.

Dupa ce tōta societatea s'a adunat, și servitoriul deschidēnd ambele aripi ale ușei mari, anunța, că „mēs'a e servita”, fia-care domn își ofere brațul unei dame, și tōta societatea pornesce spre sal'a cu mēsa.

Înainte merge dl casei, el conduce pe acea dama pe care voiesce s'o așēde la drēpt'a lui; mai pe urma ese dōmn'a casei cu acel domn pe care voiesce să-l așēde la drēpt'a ei. Domnul casei însciintēza de cu bun timp pe domnul acela, ca la timpul seu să-i ofere brațul soției sale. Barbații își întind damelor totdeuna bratul stâng.

Domnul și dōmn'a casei ocupa loc vis-à-vis; damele, pe cari voiesc să le distinga mai mult, șed la drēpt'a și la stâng'a domnului; cei mai respectabili doi domni sânt pofiti la drēpt'a și la stâng'a stapănei. Celalalte locuri de onōre se afla lānga acestia, și — încat este cu putința — damele și barbații trebuie să șēda lānga olalta perēndati.

Servitorii servesc antāiu damele și încep la acele cari ocupa locurile de onōre; apoi pe domni în aceeași ordine.

Dēca dupa mēsa societatea se rentōrce în salon, se observa aceeași ordine; fia-care dama e recondusa de același domn, de care a fost condusa la mēsa.

Cafē'a de regula se servesce în salon; și întocmai ca thei'a, se ofere de către stapăn'a casei, sēu de către fete tinere și domni tineri. Numai în societate mare nu se face acēst'a, căci acolo portarea ar da de pedece mari.

Service-l de argint greu totdeuna va rămānē cel mai elegant. Faience-ele adeverate sēu imitate asemenea sânt frumoșe. Porcelanul colorat, dēca e frumos, este forte cautat. Vasele netede nu se potrivesc. Din pocale se ntrebuințēza de odata mai multe, căci fia-care oșpe trebuie să aiba înainte-si atâte, câte feluri de vinuri i dām.

Cuțitele, furchițele, precum și farfurile trebuie schimbate dupa fia-care māncare. Lānga fia-care oșpe să fia list'a de bucate, în dosul acesteia numele oșpelui. Este un obicei forte placut ca fia-care dama să aiba înainte sa o ținētoare de flori, în care să fia un buchet. O gingașa atențiune acēst'a, pe care fia-care femeia o primesce cu placere.

Dar destul de asta-data atāta, de alta-data — pōte — despre altele.

A ta

Alexandrina.

B o n b ó n e.

• Un escelent anuciun într'un diuar engles. El aparține formei biblice:

„Când Iosif zari pe frații sei, el sari în brațele lor și remase timp îndelungat pe inim'a lor.

„Și el i întrebă: Cum se afla parintele meu Jacob?”

„Și ei i respusera: El e bine, întreg și sănetos.

„Și Iosif întrebă: Are el totdeuna apetit bun?”

„Și frații lui i respusera: Da, căci el dejuna în tōte deminēțiile la Hôtel Cosmopolitan, unde i se servesc niște bucatē escelente pentru doi șilingi, și unde se ferbe mai bine din tōte otelurile regatului triumt”.

*

Aforismele unui gastrorom:

La început māncăm, pentru ca să traim.

Apoi māncăm, pentru — ca să māncăm.

În urma māncăm, pentru — ca să putem bē.

*

Devisa gasita în hārti'a unui bombon:

„Femeile cari se sulemenesc, pōrta în rosa doliul tinereței lor”.

*

Dn'a X., care e cocheta și care își tainuiesce bucurōs etatea, șede cu soro-sa în același desparțement.

Agentul pentru numeratōrea poporului se presinta la ea, și o întrebă despre soro-sa, iēr dn'a X. i spune etatea fāra nici o esitațiune.

Când vine rēndul ei:

— Scrieti aceeași etate ca și la soro-mea, — dice dēns'a.

— Sânteti gemeni? — întrebă agentul.
 — Ba, domnule.
 — Aşa dăra dvóstre sânteti mai de etate decât dn'a sóra a dvóstre?
 — Oh! cu puşin, numai cu vr'o luna... dóue.
 Cel mult.

Dr'a R., al cărei nume erá mai bine cunoscut în oraş, decât la teatru, a disparut, maritându-se dupa un provincial bogat.

Mai târziu ea reapare la un'a din amicele sale de odinioara. Precum ve puteţi întâpui, ele converséza despre present şi trecut.

— De ai sci, cât de fericita sîm! Barbatul meú e atât de bun şi dulce! E un adevărat miel...

— Aşa dăra e un miel de Pasci, — observă amica sa.

— Cum aşá?

— Aşa, că el „şterge pecatele lumii“.

Cobold.

Literatura si arte.

Anunčiámú cu placere, că escelent'a nóstra poeta, dn'a Matilda Poni n. Cugler, care de un timp încóce ísi publica frumósele inspiraţiuni poetice numai în „Familia“, a terminat o comediá şi a tramis'o noue spre publicare. Acesta piesa pórtá titlul: „Un tutor“, se împarte în dóue acte, şi desvóltá o intriga fórté interesanta, care se petrece înaintea nóstra într'un limbagú dragalaş. Dar nu vom tradá mai mult din acest placut secret, pe care de ocamdata am voit numai sê-l signalisám, spre a pregatí onorab. nostru public cetitor la o lectura pré interesantă, ce-i vom oferí cât mai curênd.

Teatru român în Sibíu. Trup'a dlui Petculescu marţi a represintat piesele „Contes'a Margo“ sêu „Binefacerile educaţiei“, comediá în 1 act, tradusa de dn'a Teodorini, şi „Barbatul gelos“ comediá în 2 acte de V. Alecsandri. Pentru vineri se anunčiara piesele: „Paradisierul“ şi „Rusaliele“ de Alecsandri.

Di Simeon Micu, profesor de teologi'a dogmatica în seminariul mitropolitan din Blaş, a scos de sub tipar dílele trecute: „Teologi'a dogmatica speciala“, lucrata pentru alumnií din seminariile gr. c. Preţul 3 fl., pentru cei ce se vor prenumera şi la „Teologi'a fundamentală“, de acelaşi autor, 2 fl. 50 cr.

Di G. Marzescu a scos de sub tipar la Bucuresci: *Scieri díverse* (tomul I) conţinênd: Discursuri; pledoarii, procese de presa, un studiu analitic asupra codicelor Anamiţilor şi Chinesilor; Principiele de drept internaţional privat asupra casatoriilor dintre privati şi dintre familiile regale, asupra divorţului şi succesiunilor dupa Charles Calvo şi William Beach Lavrence.

Higien'a gurei, despre conservarea dinţilor în starea lor sânetósa şi bolnava, sub titlul acesta a eşit la Bucuresci un op interesant, de Leopold Goldberger, dentist.

Diuarie noue. „Al ina“ e numele unei foi literare aparuta dílele aceste în Botoşani, supt redacţiunea dlui I. G. Chernbach; ea va aparé odata pe septemána.

Musicalie noue. La Táborzky şi Parsch în Budapesta a aparut: „Technikus csárdás“ de Szabados Károly, preţul 1 fl.

Societati si institute.

Academí'a Romána, în şedinţa dela 9/21 jan., a luat cunoşinţa de dóue epistole ale Casei Egger-Frères din Viena, prin care í se propunea a cumperá: o diploma a príncipelui Transilvaniei Andreiu Bátori cu preţul de 75 galbeni şi o cupa vechia de corn. cu ar-

mele Moldovei, pe preţul de 325 livre sterling. Dupa o discuţiune la care au luat parte dnii Ioan Ghica, Haşdeu şi Urechia, propunerea a fost respinsa. Diplom'a fusese tramisa Academíei în original, ier cup'a într'o reproducere fotografica.

Societatea pentru înfiinţarea unei şcole de fete románe în Oradea-mare înca nu s'a putut constitú definitiv, căci guvernul, retramiţênd statutele, a poftit sê se mai intercaleze nişte §§ noi în acele. Comitetul, dorind ca acele statute sê fía cât mai curênd întarite, şi considerând, că §§ ceruti nu alteréza nici decât scopul Societăţii, a grabit sê-i redacteze, şi astfel întregind statutele, le-a tramis de nou guvernului spre vedere, de unde credem că vor sosi nu peste mult, şi atunci acésta Societate salutaria pentru elementul român din Biharia ísi va incepe numai decât activitatea.

Reuniunea romána de cântári din Lugoş ţinú în 30 januarie a. c. adunarea sa generala ordinăria. Preşedinte s'a ales dl avocat Fabiu Rezeiu, secretar dl Simeon Popet; cassariu dl Iosif Iorga; archivar dl A. Tuculia; în comitet membrii Dd.: Coriolan Brediceanu, Teodor Pap, Miescu, Tomiciu, Teodorovicu, Munteanu, Pocreanu, Dragoescu.

La Braşov Reuniunea romána de gimnastica şi de cântári va ţiné adunarea sa generala în 1/13 febr. Peşedintele reuniunii e dl Iuon Lengeru, secretarul dl dr. Ioan Bozoceanu.

Reuniunea romána de cântári în Sibíu ţinú la 5 februarie adunarea sa generala. Obiectele de pertractare: Raportul comitetului despre activitatea sa şi a reuniunii în anul 1880; ficsarea preliminaríului de spese pe 1881; alegerea comitetului; propuneri; alegerea unei comisii pentru autenticearea protocolului.

Reuniunea femeilor románe din Braşov şi-a ţinut adunarea generala la 15/27 januarie, cu care ocaşiune s'a constatat, că Reuniunea a dat ca subvenţiuni în anul trecut pentru şcole sum'a de 1560 fl. Totodata s'a decis, ca în carnavalul presinte Reuniunea sê nu deie bal, ci numai serata.

C e e n o u ?

Cununi'a moştenitorului de tron, dupa informaţiunile mai noue, nu este înca definitiv ficsata. Se scrie ínse, că déca cununi'a nu s'ar puté ţiné pâna la prim'a jumetate a lunel lui maiu, aceea se va amána pe lun'a lui octombre. Mirele marţi s'a rentors din Brusela, unde regele s'a despartit de el cu aceste cuvinte: „La revedere în 14 aprile“. Deci înainte de cununia moştenitorul de tron Rudolf va mai face o visita miresei sale.

Sciri personale. Pr. Ssa Mihaiu Pavelu, episcopul diecesei oradane, s'a rentors joi dela Beiuş la reşedinţa sa. — Pr. Ssa dr. Ioan Szabó, episcopul Gherlei, caletorind la Budapesta, a petrecut nóp-tea de luni în Oradea-mare. — Di Aloisiu Wlad de Selisce, judecator la curtea de apel în Budapesta, s'a transferat ca judecator ajutator la innalt'a curte de apel. — Di Avram Berlogia, judecator la tribunalul din Lugoş, a fost transferat ca judecator ajutator la curtea de apel din Budapesta.

Diet'a în şedinţa de sâmbeta a desbatut finea legei concursuale; apoi ministrul de comerciu, br. Gavril Kemény, respunse la interpelaţiunea lui Orbán Balázs, că pentru ce s'a pus în listele de numerarea poporului şi rubric'a relativa la limba? Ministrul díse că şi francesii şi germánii au acésta rubrica, deci nu se puté evita; de altmíntre temerea lui Orbán rela' a la scadearea prin acést'a a elementului unguresc nu e basata, căci numeratórea în Budapesta a produs în privinţa ast'a rezultat îmbucurator. Dar în provincia? Şi minis-

trul președinte a răspuns la interpelațiunea lui Orbán, în privința facultății d'a se rentorțe nepedepsiți în țera fugarii de serviciul militar. Tisza a ținut, că nepedepsirea nu se pôte enuncia ca principiu; dar în casuri concrete se va procede cu indulgința. Cas'a magnatilor a ținut ședința luni, votând două legi, ceea pentru înființarea gendarmeriei și ceea relativa la dările nouă de consum. Numai acesta din urma deșteptă discuțiune, conții Ferdinand Zichy, Ioan Schmiddeg și Fr. Berényi o combatură; ministrul de finanțe, conții Dion Kálnoky și Fr. Zichy o spriginira. Camera deputaților în ședința de luni a votat patru proiecte de legi: despre împrumutul zagrabian, despre conținutul fin al banilor de aur în valoare de 10 și 20 franci, despre înmulțirea banilor merunți de arama și despre creditul suplementar pentru spesele de cause comune. Discuțiune s'a escat numai la cestiunea banilor merunți, la care Thaly și-a exprimat dorința ca acestia să nu se faca din arama otrăvicioasă, ci din nickel. Inse referentul Hegedüs a răspuns, că din acesta ar costă mai mult.

Din Caransebeș primim aceste șire: Bucuria generală domnesce între granițerii nostri, căci fondurile și edificiurile cele frumoșe ale granițerilor, cari erau periclitare a trece la comitat și prin machinațiuni, intrige și o conclusiune a fostului comitat Severin deja și trecuse în administrațiunea comitatului combinat, prin decis ministerial — *rari nantes in gurgite vasto!* — le-au recăstăgat ierasi granițerii nostri.

Memori'a Sabinei Tobias. Din Abrud ni se scrie, că la îndemnul și staruința Reuniunii femeilor române de acolo, în 11/23 ianuarie s'a serbat în biseric'a gr. c. din acel oraș un parastas pentru binemeritat'a matrona româna Sabina Tobias, repausata la 25 iulie 1872. Cu această ocaziune parocul local dl Alesandru Ciura a rostit o cuvântare bine compusa, descriind viața, virtuțile și meritele repausatei, și în fine împartasi, că dl consiliar în pensiune Elia Macelariu a facut cunoscut prin o scrisore adresata președintei Reuniunii, că adormit'a încă fiind în viața, i-a incredințat 20 de galbeni pentru crearea unui fond de școla pentru fetițe române în Abrud, și că dsa a și depus această suma spre fructificare la institutul „Albina“, ca „Fundatiunea Sabina Tobias“, unde capitalul a crescut deja la suma de 172 fl. 75 cr., care suma se va pune la dispozițiunea Reuniunii femeilor române din Abrud îndata-ce statutele acestei Reuniuni vor fi întarite. Dupa parastas, dn'a presidenta a Reuniunii Ana Gallu a dus, însoțita de tot publicul, o cununa pe mormântul femeii de pia memoria, dorindu-i toti: „Fia-i țerin'a ușora și memori'a binecuvântata!“

Numerarea poporului. În comitatul Biharia: cercul Beiușului, populațiunea a scădut cu 5407 suflete, căci în toate comunele s'a constatat scadere, afara de comun'a magiara Tarcaia, în opidul Beuș scaderea e de 495 suflete; în cercul Vașcăului populațiunea a scădut cu 4527 suflete, aici scaderea cea mai mare s'a constatat la Gigișeni cu 322, la Vașcău cu 222 și la Loheciuni cu 206 suflete; în cercul Tinchei a scădut cu înspaimentatorul numer de 8178, aici în T. Batar s'a constatat un spor de 60 — în femei, dar Uj-Batar s'a disolvat cu totul, scaderea cea mai mare s'a aretat la Ginta cu 591 și la B. Fenir cu 575 suflete, ambele sunt comune ungurești; în cercul Salontei este un scădemânt de 2219 suflete.

Carneval. La *Bel*, comitatul Biharia, în 31 jan. s'a dat un bal în folosul casinei de acolo; între altele luara parte și damele: Ioan Bica, Sofia Albiciu, Paulina și Luisa Oros; balul, de și nu prè frecventat, dură pâna demință. — La *Beiusi* de curând vor fi două baluri, unul adi sâmbeta în 12 febr. al casinei române, altul, al românilor gr. or. și reformati, în sâmbet'a vi-

tóre. — *Balul din Blasi*, dat asera în 10 febr., avea bune prospecte de reeșire; tinerimea clericala asemenea fu admisa la acesta petrecere.

În comitatul Biharia s'a mai ales membrii în comitetul comitatens dnii: notarul Mihaiu Popescu în cercul Ceica, preotul gr. or. Zacharia Cereu la Belfenyér.

Episcopia gr. c. ungureșca. În caus'a înființării unui episcopat gr. c. unguresc în Hajdu-Dorogh a mers la ministrul de culte o deputațiune de zece membrii, sub conducerea lui Ioan Kovács. Ministrul i-a primit cu afabilitate și a promis că va sprigină această cauza a rutenilor magiarișati.

Afacerea Bartha s'a terminat. Diuariul „Pol. Cor.“ scrie, că judecatori'a militara a condamnat pe supra-locotenentele Dienstl și pe locotenentele Rüstow, afara de cele două luni de închisore investigațională, încă la două luni de închisore grea, ier pe Rüstow l'a eliminat din corpul oficiresc. Cu pretensiunile sale de despăgubire redactorul Bartha fu îndrumat la judecatori'a civilă, inse dânsul a renunțat la despăgubire.

Unele femei, scrie cronicarul „Românului“, se cred urite, seu cel puțin cred c'ar fi mai frumoșe decât ar avé ochii și sprincenile tot atât de mari ca ale domnei D. Alérğa iute la oglinda și nlocuesc natur'a printr' un crayon negru plimbat la colțul ochilor cu sé fără dibacii. Apoi li se pare, că buzele lor sunt prè palide, c'ar trebui să le dea rumenel'a buzelor dnei M. Fug'a la oghiuda și buzele devin d'o rumenela alifiōsa care nu înșela pe nimeni. Natur'a i-a dat o față cam negriciōsa, seu față de țingancușă plina de viața și de sprintenela. Acesta față ea o gasesce urita, ar dori să fia alba ca a domnei N. Puțin cold-cream și multa pudra sunt de ajuns pentru a scote totă viața din chip ș'a-tunci femeia se crede frumoșă. În bal nu-si mișca capul de frica să nu-i cada pudr'a, nu deschide gur'a de frica să nu se șterga alifi'a. Pân'aci, eră frumușica, deca nu frumoșă! Acum este o caricatura, este urita!

Mașina de sburat. Dupa cum ne spune „Kronst. Ztg“, s'ar vorbi prin Brașov, că acolo un individ se ocupa cu invențiunea unei mașini de sburat, căruia i-ar fi și succes construirea mașinei. Prob'a are să o faca cu privilegiul unui timp mai favorabil. Individul cu această mașina de altmintrele forțe simplă și totusi practic construită vré să se suie pe Tâmpa, de unde apoi va sburá pâna în piața din cetate.

Fanatism ovresc. Sadagora (Bucovina), reședința cunoscutului Rabin facator de minuni, a fost dilele trecute scen'a unei fapte urite, dupa prejudițiile populațiunii ovreesce de acolo. Un ovreu s'a botezat de un preot catolic. Ovreei superați foc, jurara în contra negatului resbunare, resbunare înfricoșata! „Pioșii“ navalira în locuința neofitului, care locuia în bordeiul unui țigan, spargând mai întâiu gemurile. Țiganul a fost silit să arunce pe ovreul botezat afara, ca să cada victima miseriei, rămând fără adapost, căci ei se jurasera să nu lase pe negat nicairi în pace. Când ovreul convertit parasi locuința preotului ce-l botezase, se aruncara asupra-i vr'o 300 fanatici și-l maltratară grōznic. A trebuit să intervie gendarmier'a, care abia cu mare greutate putu să potolésca rescōla și să scape pe ovreul botezat de o mörte sigura. Persecutatul d'ocamdata se afla în casarm'a gendarmilor. Câțiva dintre autorii scandalului sunt arestati.

S'a pacalit cu loteri'a. În comun'a Vaia s'a întemplat o buna pacalitura. Sor'a unui proprietar de pământ de acolo visând niște numere, în diu'a urmatore a rugat pe un consatean, care tocmai se ducea la Nyiregyháza, să puna numerele acele în loteri'a, inse numai la cea din Viena. Omul a și ispravit comiș'a; dar mergând către casa, nu-și putea esplică de fel, că pen-

tra ce a trebuit să puna el numerile tocmai în loteri'a din Viena. Se rentorse dăra, și voi să puna și el pe aceleși numere; dar pe când sosi acolo, loteri'a cea din Viena se 'nchise. El puse dăra pe cea din Timișor'a, și sosit acasă, predete acest resconto incredințatōrei sale, dīcēnd că pentru loteri'a din Viena a întârziat. Femei'a se necăși, dar se linisci în urma. Înse ce se 'ntēplă? La trasur'a din Timișora numerile femeii eșira, și a cāștigat 4200 fl., iēr pe cea din Viena n'a eșit nici un numer. Atunci omul fațarnic începū să esplice „greșel'a“, dar înse dar.

Necrolōge. *Stefan Ambrus*, pe timpul provisoriu-lui administrator al comitatului Caraș, a repausat la finea lunei trecute în Fōth, în etate de 76 ani, după o bōla îndelungată de doi ani. — *Avram Gozan*, învătător în comun'a Unip, comitatul Timișorii, a murit la 29 ianuarie, gelit de soçi'a sa și patru fetițe orfane.

Sciri scurte. *Pentru Zagrabieni* la ministeriul de interne până în finea lui ianuarie s'au adunat 30,628 fl. 42 cr., doi galbeni și un jumătate de franc. — *In Ada Kaleh* turcii se opuseră numărării poporului, căci în privinț'a ast'a nu primiseră nici un ordin dela Sultanul. — *Amfiteatrul* din Buda-vechia, și respective susținerea lui pefinde spese; municipalitatea va plăi jumătate din ele, iēr cealaltă jumătate guvernul. — *O femeia betrāna* a murit de curēnd în Maramureș, Rachela Lazarovicū, în etate de 115 ani. — *In comitatul Hunedōrei* într'atāta s'a sporit lupii, încāt se arangēza o vēnatōre mare în contra lor. — *Mare regatta* se va arangiā la Viena în 5 iunie, la care vor fi chiamate și reuniuni straine, și se vor da mai multe premie. — *La Viena* în anul trecut s'au încheiat 79 de casatorii civile, mulți din aceștia sūnt din Ungari'a. — *La Brūnn* se proiectōza înființarea unui teatru național boem, care s'ar și deschide în tōmn'a viitoare. — *Academī'a ungu-rēscă* la 1 ianuarie a dispus de un capital de 1.783,653 fl.; speșele din anul trecut au fost 114,258 fl., vinitul 157,396 fl.; din fundațiuni și legate nōue au înțrat 38,329 fl.; bugetul anului curente e specificat astfel: intrare 114,118 fl., ieșire 113,415 fl. — *La Fiume* guvernul grecesc a cumperat șese-deci de torpile. — *Un rabin de 75 ani*, în Surány, carele nu de mult a devenit veduv, s'a casatorit de nou cu o fēta frumōsa de 16 ani. — *Coloman Tōth*, unul din cei mai buni poeti magiari, a repausat la Budapesta, la 3 l. c. în etate de 49 ani. — *Deputatul Fabricius*, carele prin nebagare de sēma a cađut din etagful prim al bibliotecei universității din Pesta, a murit în etate de 55 ani; repausatul a fost ales în cercul Sighișōrei. — *Purtarea barbei* dōra totuși nu se va oprī în armat'a comuna, căci medicii au dat parerea pentru purtarea barbei, de óra-ce de cānd se pōrta barba, fecōrii suferu mai puțin de recēla, durere de gāt. — *La innalt'a curte de apel* în anul trecut s'au lucrāt 13,990 piese, fia-care judecator cāte 521, în restanța au ramas 6241. — *Vențel Sedlacec*, care omorise pe tata-seu, a fost condamnat de cātra tribunalul din Pesta la închisōre de 15 ani. — *Juristul Brenner*, carele a facut scandalul din Pēcs, bātērd pe profesorul seu, a fost eschis din tōte academiile de drepturi din țēra. — *Fr. Liszt* în anul acesta va încētā d'a mai da concerte publice; dar va mai jocā odātā la Budapesta, Viena și la Poșon, unde a jucat āntāia-ōra ca începētor. — *Trei familie jidovesci*, de e drept, voiesc sē-si schimbele numele astfel: „Istōczy“. — *In comitatul Sibiului* la alegerile de întregire, în cercul II al Sebeșului se alesera dnii Pompiliu Isac și Ioan Bojița.

Sciri din Romāni'a. *Domnul si Dōmn'a* au asistat sāmber'a trecuta la balul cercului militar și s'au rentors de acolo la palat la órele 12 din nōpte. — *Re-*

gulamentul elaborat de sinod pentru revisuirea cărților bisericesci n'a fost aprobat de cātra guvern, carele a decis sē-l înnapoieze sinodului, spre a face óre-cari modificări; cu tōte aceste în bugetul ministeriului de culte s'a înscris sum'a de lei 10,000 pentru retiparirea cărților bisericesci. — *La Bucuresci* se fac subscrieri pentru înființarea unei fabrici romāne de hārtia. — *Domnitoriul* a asistat mercuri la o conferința ce s'a ținut la Bucuresci în localul clubului militar de dl colonel Chirītescu; subiectul acestei conferințe a fost: „Un studiu critic asupra organizațiunii Calarașilor“. — *La 1/13 martie* se va deschide la Bucuresci esposițiunea artistilor în viēta, în sal'a ce se afla în curtea bisericeii Stavropoleos. — *Bene-Merenti* cl. I s'a acordat dlōr Fr. Barrot, John Campbell, A. Lecomte. cl. II dlōr D. Weil și Alesandru Kraus. — *Di G. Al. Zamfirol*, simpaticul nostru poet, în curēnd își va serbā cununī'a cu domnișōr'a Zoe Teodorescu la Bucuresci. — *Bilcescu*, cel ce a delapidat 80 mii franci la ministeriul de finanțe, s'a presintat la poliția, constituindu-se singur prinsonier. — *Domnitorul* a vēnat mercuri pe la Cāmpina. — *In bugetul comunei Bucuresci*, pentru anul 1881, la capitolul subvențiunilor, se afla înscrisa sum'a de 20,000 fr. pentru luminatul și încalđitul teatrelui național la reprezentațiunile romāne.

Cronic'a lunei.

Cesar Cantu, renumitul istoric italian, a murit. Renumele seu dateza āncă de pe timpul, cānd — înainte cu patru-deci de ani — a aparut „Istori'a lui universala“, care, de și e de 35 tomuri, totuși are deja dōue edițiuni. Cantu a fost prin escelința un scriitor catolic, carele a susținut, că biserica de stat, și politica de religiune nu se pot despartī. El s'a nascut la 1805 în Brivio din parinți saraci, și la începūt a fost profesor, și numai tārđitu a devenit istoric. Ca atare, afara de opul seu cel mare, a scris multe monografii, ma și poesii.

Mijloc infalibil de a se maritā. Fetele ne vor mulțumi pentru urmatorul mijloc infalibil, spre a gasi un soț: Un june olandez, nobil și avut, voind sē se însōre, aretā proprietāțile sale fetelor pe cari le sciea, că se interesa pentru el. Voind sē-si alēga una, i veni în gānd sē le invite pe tōte la o serata, și puse dinadins o matura dinaintea ușei. Unele se împedecau de ea, altele sariau peste dēns'a, altele, în fine, o împingea cu piciorul. Numai una se aplecā încetinel, ridicā mātūr'a și o puse într'un colț. Din acest moment alegerea junei erā facuta: Cea din urma fēta deveni soçi'a sa, și fu o gentila și buna econōma, o dulce consōrta.

Toma Carlyle, renumitul istoric engles, a murit la Chelsea, aprōpe de Londra, în etate de 86 ani. Numele lui e cunoscut mai bine de jumătate de secol nu numai în Engliter'a, ei și pe continent, iēr scrierile sale sūnt cetite pretotindene. Oper'a lui cea mai renumita este: „Istori'a revoluțiunii franceze“, afara de acest'a mai sūnt cetite și traduse în mai multe limbi: Cromwell, Istori'a lui Petru cel mare. Ca istoric el n'a ajuns înnalțimea lui Macaulay; stilul lui este mai mult epic, dar judecat'a-i acuta și bogatī'a ideilor sale petrund cu atāt mai mult. Afara de scrierile sale mai mari istorice, el a scris multe studii istorice, literare și critice mai mici.

Pentru radicarea zapeđii în Paris, comun'a întrebuintēza 11,891 maturatori, adeca un numer de ómeni aprōpe egal cu acela al armatei Chiliene care a luat Lima. Acesti 12,000 maturatori arunca în Sena 11,000 metri cubici de zapada, în canaluri 2600 m. c. și transpōrța 7500 m. c.; adeca 44,500 m. c. pe đī. În dōue-deci de zile, zapad'a a costat mai bine de 2.800.000 fr.

„Citoyenne“ va fi titlul unui diuar nou care va apăre la Paris în septemân'a acésta, luptând pentru drepturile politice ale femeilor. Redacțiunea va fi compusa numai din femei, și anume din douăspre-dece „cetațene“, în frunte cu dșór'a Hubertine Auclert, care de mult se afla în opozițiune față de autorități, și refusa platirea impositului, pâna ce nu va avé drepturi corespunđătoare. Redacțiunea înse totusi are trebuința de un barbat, și Antonin Levrier fu ales secretar al întreprinderii. Acesta, firește, e espus la multe glume bune și rele în pres'a și vieț'a sociala franceza.

Legouvé despre femei. De când Alesandru Dumas și-a publicat broșur'a despre „femeile cari onor“, cestiunea femeiesca este la ordinea zilei în publicitatea franceza. De curând Legouvé, acest scriitor cu spirit și bine pregatit, ținu o conferința despre cestiunea acés-t'a. El a aprobat parerea lui Dumas, că legile matrimoniale franceze sunt a se reformá în interesul femeilor; a recunoscut dimpreuna cu Girardin, că femeilor trebuie să li se acórdé și drepturi politice, ca să póta fi nu numai alegátore, ci și alese. Acésta înse nu se va puté introduce din caus'a resistinței barbaților, dar totusi s'ar puté acórdá femeilor ceva despăgubire. În tóte ce privește creșcerea fetelor și caus'a saracilor, fia al lor cuvântul decisiv; în spitaluri, în institutete pentru saraci și orfani ar trebui să domnéasca esclusiv femeia, și din caus'a acésta, conducerea ministeriului de caritate publica ar trebui concéduta femeilor. Auditorul compus mai ales din femei a aplaudat acéste enunciațiuni; dar nici barbații nu protestara, fiind convinși, că va trece înca mult timp, pâna ce se vá înființa acel minister al carității publice.

Guvernul spaniol face demarșe seriose pe lângă principalele state ale Europei, pentru a obține înnalțarea la rangul de mare putere. Vorbind despre titlurile țerei sale pentru acésta promoțiune, cabinetul din Madrid ar fi insistat mai cu osebire asupra situațiunii imperiului otoman și a regatului Italiei, ambele inferioare Spaniei, unul prin cifr'a populațiunii sale, celalalt prin întinderea teritoriului seu. Totusi aceste state sînt admise a discuta asupra destinelor Europei, împreuna cu Germani'a, Franci'a, Angli'a, Austro-Ungari'a și Rusi'a. „L'Indépendance Belge“ dela 29 ianuarie, reproducend acésta scire „sub cea mai estrema reserva“, amintesce, că intrarea Spaniei în areopagul european a fost una din aspirațiunile celui de al doilea imperiu în Francia, care visá unirea tuturor statelor de rassa latina, pentru a contrabalansá elementul germânic seu anglo-saxon.

Sciri straine. La Madrid în primavér'a viitoare se va serbá cu mare solenitate a două aniversaria centenaria a morții lui Calderon, carele a fost un renumit autor dramatic. — Richard Wagner nu va puté represintă teatrolgi'a sa „Nibelungen“ la Londra, căci nici un teatru de acolo nu cutéza să deschida portile sale spre acest scop. — Merimée Prosper, unul din prietenii intimi ai ex-imperatesei Eugenia, va avé niște epistole fórte interesante în „Nouvelle Revue“; repausatul scriitor a fost martorul ocular al vieții din Tuileirii, și epistolele lui au fost adresate către un amic confident. — Regele Alfons al Spaniei în duminec'a trecuta a serbat a 25-a aniversare a nașcerii sale, și din incidentul acesta a capetat o caldúră depeșa de felicitare dela curtea din Viena. — „Ganot“, operet'a cea mai noua a lui Lecocq în sâmbet'a trecuta s'a represintat ántâia-óra în teatrul Renaissance din Paris, și a cađut cu deseversire; între tóte operetele sale acést'a e cea mai slaba. — Pap'a, voind să faca și el ceva placere moștenitorului de tron Rudolf pe timpul caletoriei sale

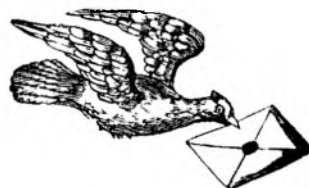
în resarit, l'a dispensat dela post pe tóta durat'a acés-tei caletorii. — Xavier Montepin, renumitul romancier frances a avut mare paguba zilele trecute, căci pâna ce a fost la teatru în locuința lui s'a escat foc, care i-a mistuit multe obiecte scumpe, pagub'a se urca la jumetate de milion de franci. — La Paris în septemân'a trecuta a murit un nebun, Gubisier, în etate de 103 ani, din cari 83 a petrecut în institutul nebulilor. — Regin'a Elisabeta, caletorind spre Combermere, va sta mai multe zile și la Londra, unde i se va arangia cartir în Hôtel Claridge. — Mostenitorul de tron Rudolf va petrece patru-deci de zile în Egipt, și stând numai câteva zile în Cairo, pe malul drept el Nilului va merge pâna la Assuan, unde se vor arangia vênátore mari. — Principes'a de Bagdad e titlul celei mai noue piese a lui Alesandru Dumas, care s'a jucat pentru prim'a-óra în septemân'a trecuta în „Théatre Français“ din Paris, și n'a facut mare efect, de-și e plina de spirit și compositiunea-i dramatica e brillanta. — Toma Salvini, renumitul tragedian italian, nu peste mult va încetá caletoriile sale artistice și se va aședá în Florența, unde va deschide o șcôla de declamațiune în stil mare. — Despre Gambetta se scrie ierasi, că pe timpul ferielor parlamentare voiesce să vina la Viena spre a face visita la br. Haymerle și a cere audiența la Maj. Sa; scopul lui ar fi să încerce prin Viena o apropiare către cercurile domnitore în Berlin. — La Paris primul bal mascat dat în teatrul de opera a produs un vinit de 60,000 franci. — La Turin se va arangia în lun'a lui iunie o serbare musicala internaționala, la care afara de capelele musicale italiene, se vor chiamá tóte căate se mai afla 'n lume.

Ghicitura numerica de Florentina Danu.

1. 2. 3. 22. Un instrument fizical.
18. 9. 13. 12. 16. 19. 20. Un nume barbatesc.
5. 3. 2. 13. 17. 14. O provincia în Itali'a.
20. 6. 5. 21. 22. 10. Numele unui imperat roman.
14. 2. 5. 6. 12. 5. 3. 13. O fapta eroica a Românilor.
12. 18. 10. 12. 21.
11. 5. 6. 19. 20. Un imperat persic.
1. 7. 19. 6. 12. Un riu în Franci'a.
16. 7. 8. 14. Un oraș în Itali'a.
14. 2. 3. 2. Un animal rapitor.
11. 17. 11. 10. 12. O regina din evul vechiu.
15. 9. 13. 17. 20. 21. 22. O provincia în imperiul austriac.

Terminul de deslegare e 22 februarie. Ca totde-una, și de asta-data se va sorti o carte între deslegatori.

Post'a redacțiunei.

Care anutimp e mai placut? Este o încercare primitiva. Mai bine sciri din vieț'a sociala de acolo!

Chitighaz. Bine ati vinit! Le-amu cetit cu placere, și credem că și publicul nostru cetitor va avé aceeasi placere. Așteptăm și prosele.

Naseud. N'au sosit inca feriele?
Reminiscintie. Idei cântate de mii de ori, mai frumos și mai bine. Nimic nou, nimic natural, nici chiar tonul.

Proprietaru, redactoru respundiatoru și editoru: **IOSIF VULCANU.**

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy in Oradea-mare. 1881. Strad'a principala nr. 274.